

LETNIK
XLII

Vsebina:

Vabilo na občni zbor Slov. čeb. društva v Celju	37	Čtivo za začetnike	42
Vabilo na obč. zbor Zveze čeb. podružnic za bivšo mariborsko oblast v Celju	37	Kotiček za radovedneže	43
Vabilo na obč. zbor Zveze čeb. podružnic v Kranju	38	Opazovalne postaje	45
Čebelarstva razstava v Lipskem	38	Pravila zav. sklada	46
Praktično kuhanje voska	40	Društvene vesti	47
		Razne objave	48
		Naše podružnice	49
		Književnost	51

Mali oglasi

Prodajam čebelnjak s 60 A. Z. panji; v čebelnjaku je 52 družin, 2 omari za sate, tehnica in vse čebelarstvo orodje. Čebelnjak je v hribovitem kraju, je zelo dober za prezimovanje čebel in je dobra spomladanska paša. Več se izve pri lastniku Gromu Ignaciju, Kotnikova cesta št. 16 na Vrhniki.

Prodajam 6 kranjičev. Cena po dogovoru. Na pomlad prodajam nekaj rojev in letošnjih sprasjenih matič. Julij Mayer, šol. upravitelj, Dob. pri Domžalah.

Prodajam 15 panjev kranjičev in 15 A. Z. panjev. Kersnik Janez, čeb., Leše, p. Brezje.

Na poziv glavnega odbora v zadnji številki Čebelarja je več čebelarjev sporočilo društvu, da imajo za pitanje čebel v zalogi pristen in zdrav med-pitanec. Priporočamo vsem čebelarjem, da se za pomladno pitanje čebel poslužijo v prvi vrsti medu-pitanca in pišejo ponj na sledeče naslove:

Čebelarstva podružnica v Cerknici pri Rakeku ima cvetlični in hojev med. Cena po dogovoru.

Zorc Valentin, Dobrova 65 pri Ljubljani, ima cvetlični, ajdov in kostanjev med po din 16.— franko Dobrova.

Bambič Tomaž, Račna pri Grosupljem, prodaj cvetlični med po din 15.—, hojev po din 14.— franko Račna.

Kastelic Franc, Sela 31 pri Grosupljah, prodaj cvetlični in hojev med po din 15.— franko Šmarje Sap.

Brancelj Jože, Preserje pri Borovnici, vas Zg. Brezovica 6, prodaj cvetlični med po din 15.— franko Borovnica.

Nose Anton, Cerovec 2, p. Toplice pri Novem mestu, ima hojev in cvetlični med po din 12.— in 13.50 franko Straža.

Hlebčar Janez in Ignacij, Trboje, p. Smednik, prodaj cvetlični med po din 18.— franko Trboje.

Čokan Ivan, Podgorje Letuš, p. Šmartno ob Paki, ima v zalogi čisti cvetlični med po din 18.—, čepon Karel, sedlar Hotederšica pri Logatcu, prodaj cvetlični med po din 15.—.

Maček Anton, Vrhnika, ima cvetlični pomladni med po din 15.— in jelkov med po din 12.—.

Janežič Rado, šol. uprav. na Polici pri Višnji gori, prodaj cvetlični med po din 17.— in cvetličnega mešanega s kostanjevim po din 14.—.

Peternel Franc, Stara vas 29, p. Žiri, ima v zalogi cvetlični med po din 18.—.

Černejšek Jože, Levič 18, p. Slov. Bistrica, prodaj cvetlični med po din 17.50. Kupec naj pošlje posodo vnaprej.

Boršnik Ivan, Dole pri Borovnici, ima v zalogi več čistega medu za pitanje. Cena po dogovoru.

Koželj Franc, Podova, p. Rače, ima zajamčeno čist in zdrav med za pitanje čebel. Cena po din 14.50.

Kandare Janez, Dane 5, p. Stari trg pri Rakeku, ima cvetlični in hojev med. Cena po dogovoru.

Potočnik Valentin, Rovte 7, p. Selca pri Skofji Loki, ima cvetlični med za pitanje čebel. Cena po dogovoru.

Gombotz Mihael, Korovec, p. Cankova, ima ajdov med po din 16.— franko Murska Sobota (po povzetju).

Mir Janez, Mala Nedelja pri Ljutomeru, prodaj ajdov med po din 18.—.

Šumrada Joško, Babna polica 5, p. Stari trg pri Rakeku, prodaj cvetlični med in hojevec. Cena po dogovoru.

Jerič Jurij, Zetale pri Rogatcu, prodaj prvovrsten ajdov med po din 15.— franko Rogatec.

Steineker Franc, Zetale pri Rogatcu, prodaj prvovrsten ajdov med po din 15.— franko Rogatec.

Bečaj Franc, podobar v Cerknici pri Rakeku, prodaj pristni cvetlični med po din 16.— franko Rakek.

Hočvar Ivan, Podžaga 4, p. Vel. Lašče, prodaj cvetlični med po din 16.— franko Vel. Lašče.

Voglar Alojzij, učitelj, Celje, Vodnikova 9, ima cvetlični med, ajdovca in nekaj mase. Cena po dogovoru.

Kerin Josipina, Sv. Križ pri Kostanjevici, prodaj cvetlični in kostanjev med. Cena po dogovoru.

Prejeli smo več malih oglasov, ki jih pa bomo zaradi pomanjkanja prostora v tej številki, priobčili v prihodnji številki Slov. Čebelarja.

Glasilo Slovenskega čebelarskega društva v Ljubljani
Izhaja mesečno.

Številka 3

V Ljubljani, 1. marca 1939

Letnik XLII

Vabilo na

redni letni občni zbor

Slov. čebelarskega društva,

ki bo v nedeljo, dne 16. aprila 1939 ob 10. uri v dvorani
Obrtnega doma v CELJU

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in otvoritev zbora po predsedniku.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo za upravni oddelek.
4. Blagajnikovo poročilo za Društveno čebelarno.
5. Poročilo pregledovalcev računov.
6. Nadomestna volitev izpadlih odbornikov ter volitev namestnikov in pregledovalcev računov.
7. Volitve zastopnikov v okrajne kmetijske odbore.
8. Razgovor o nabavljanju sladkorja za pitanje čebel.
9. Samostojni predlogi.
10. Slučajnosti.

Pozor! Ker smatrajo oblasti glasovanje društvenih delegatov, ki se ne izkažejo s pooblastilom, za neveljavno, prosimo vse gg. delegate, da prinesejo s seboj pravilno podpisano in žigosano pooblastilo svoje podružnice.

Predloge za občni zbor naj podružnice pošljejo glavnemu odboru najkasneje do 25. marca t. l.

Letos izpadejo avtomatično iz odbora: gg. prof. Josip Verbič, rav. Adolf Arko, iz ožjega odbora, Drago Bitenc za krški okraj, Alojzij Peterlin za kočevski, Franc Lenarčič za ptujski in Peter Močnik za mariborski okraj.

Vabilo na

redni letni občni zbor

Zveze čebelarskih podružnic za bivšo mariborsko oblast

ki bo v nedeljo, dne 26. marca ob 9. uri dopoldne v
Obrtnem domu v Celju (vhod iz Vodnikove ulice).

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in poročilo predsednika.
2. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Tajnikovo poročilo.
4. Blagajnikovo poročilo.
5. Poročilo računskih preglednikov.
6. Volitev novega odbora.
7. Slučajnosti.

Odbor.

Zveze čebelarških podružnic Antona Janše v Kranju
ki bo dne 12. marca ob pol 10. uri dop. v dvorani restavracije T a n c a r na Jesenicah (v neposredni bližini kolodvora).

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in otvoritev po predsedniku.
2. Branje zapisnika ustanovnega občnega zbora „Zveze“.
3. Tajnikovo poročilo.
4. Blagajnikovo poročilo.
5. Poročilo rač. preglednikov.
6. Volitev novega odbora.
7. Slučajnosti.

Vse gorenjske podružnice prijazno vabimo, da se zbora po svojih delegatih polnoštevilno udeležijo.

Za odbor:

Jan Strgar, predsednik.

Janko Ravnik, tajnik.

Čebelarška razstava v Lipskem.

Jos. Verbič.

(Konec.)

V nerazdeljenem ozadju čebelarškega razstavišča je bilo ob obeh straneh v dolžini nad 40 m in širini 5 m na 1 dm visokih odrih posamezno in v različno oblikovanih skupinah razstavljenih nad 2000 hlebov voska. Vsi kolači so bili nizki in valjasti ter so tehtali po 10–20 kg. Nekaj voska je bilo svetlorumenega, ostali pa je bil rjavkastorumen, ves pa vzorno pripravljen, t. j. brez sledov gošče in brez razpok.

Med obema vrstama voščenih hlebcev so bili razstavljeni panji in čebelarško orodje. Razstavljalcem panjev so dali prireditelji mnogo svobode. Na ogled postavljeni panji, ki so bili najrazličnejše oblike, so imeli le to skupno svojstvo, da so bile v njih porabljene le štiri priznane velikosti satnikov. Pravih ameriških panjev, ki jih opravljamo samo od zgoraj, ni bilo. Po ameriškem vzorcu prikrojeni so bili na razstavi samo dr. Zanderjevi panji in Gerstungovi podolžni. Pa še od teh so bili nekateri taki, da se je dalo vanje vsaj pogledati od zadaj. Razen teh dveh tipov sem videl samo panje, ki se odpirajo samo od zadaj, kakor naši AŽ panji.

Sem spadajo poleg nam vsaj deloma znanih Albertijevih in Kuntschejevih panjev še dunajskim panjem podobni normalni panji, Hermannovi panji prihodnosti, Kühnejevi idealni panji, Freudensteinovi nizki dvo-

nadstropniki, Paschkejevi listnati panji in še nekaj drugih. Že iz velikega števila teh vrst panjev in iz njih vabljivih imen se da sklepati, da bo sčasoma v prostorno omejeni Evropi ta vrsta panjev popolnoma izpodrinila ameriške, in da smo bili Slovenci na pravem potu, ko smo že pred desetletji uvedli naš AŽ panj. Mnogi razstavljalci so imeli v svojih panjih s podolžnim satjem v plodišču v okence vdolan stavbeni satnik.

Dobro so jo razstavljalci pogodili, da so vsak panj postavili na primerno visok podstavek in v zadostni razdalji od sosedu, da so si ga mogli čebelarji z lahkoto ogledati od vseh strani. — Zanimanje za panje pa je bilo tudi zelo veliko.

Od čebelarškega orodja je bilo razstavljeno samo ono, ki ga državna strokovna skupina priporoča v nabavo. Vse nepotrebne igrače, nepreizkušeni izumi in stara šara je bila izložena. Nemci bodo šli celo tako daleč, da bo imelo vsako priporočeno in v vseh smereh natančno določeno orodje svoj državni žig. Orodje je bilo tako, kakršno pri nas razpečavajo. Navzočni čebelarji so zelo hvalili električni utiralec za žico, ki pri nas še ni uveden. Zato sem si kupil enega za vzorec, dasiravno sem iz uporabnega navodila razvidel, da je njegova uporaba omejena. Prirejen je le za določeno napetost električnega toka in za žico določene debeline ter je pri križajočem se žičenju neporaben.

Med orodjem se mi je zdelo pripravno dvigalo za panj na tehtnici. Ž njim moreš tehtati brez napora in brez vznemirjanja čebel več umestno postavljenih panjev

zaporedoma. Lahko pa čebelarstvo tehtnico vsak hip uporabljaj pri domačem gospodarstvu, kar je tudi veliko vredno.

Mnogovrstne so bile priprave za pridobivanje voska. Največ je bilo sončnih topilnikov. Iz tega se da sklepati, da Nemci radi vpregajo v to delo najcenejšo delavno silo. Več vrst je bilo parnih topilnikov. Z njimi imamo mi slabe izkušnje in jih zelo malo uporabljamo. Mogoče bi dosegli večje uspehe, ako bi preizkusili najnovejši Karl Fritzov ali Georg Pietzov model. Novi so mi bili topilniki, ki jih čebelar postavi v gorko krušno peč. Nobenih važnih sprememb niso kazale stiskalnice za vosek na vijake in vzvode.

Zanimivi so bili iztiraji pregostega medu. Ker imamo v naši domovini več vrst medu, ki gre težko iz celic, bi bilo dobro, da bi jih preizkusili.

Zelo so se drenjali čebelarji okoli točil. Največ jih je razstavil znani Graze iz Endersbacha. Nova so bila njegova patentirana 4, 6, in 8 satna točila, ki lahko tečejo, so zelo enostavna, nepreobsežna, in se satovje samo obrača. Iz teh točil ni treba jemati satov, da jih izpraznimo še z druge strani, ker se obračajo sami s tem, da gonimo stroj zdaj v eno, zdaj v drugo smer. Razstavljena so bila tudi električna motorna točila. Njihovega delovanja pa nisem imel prilike videti.

Priporočna tvrdka Lacher iz Nürnberga je razstavila poleg drugega vse orodje, ki je v rabi pri vzreji plemenskih živali in ki ga je izumil in uvedel dr. Zander. Švicarskih in ameriških plemenilnikov in plemenilnega orodja istega izvora ni nihče razstavil. Nekateri hramčki za plemenilnike so bili izdelani iz „kapaga“, t. j. iz umetnih plošč, izdelanih iz trdno stisnjenih lesenih vlaken. Baj je kapag zelo slab prevodnik toplote in zvoka ter mnogo manj občutljiv za vlago kot les. Tovarna ga dobavlja čebelarjem že primerno prirezanega za razne potrebe, posebno za nadomestilo slamnatih blazin.

Poleg orodja so stali lični in praktični vzorci stalnih in zasilnih čebelnjakov (za pasišča) v naravni velikosti, in sicer sestavljeni in razloženi.

Stranski razstavišči sprednjega dela sta bili namenjeni pouku in vzpodbudi čebelarjev k napredku. Tu se nam je pokazalo, da se da napredek doseči z ustanavljanjem in izrabo čebelnih plemenilnih postaj, zboljšanjem čebelne paše, s prevažanjem v pašo, z opazovalnimi postajami, z zava-

rovalnimi ustanovami, s čebelarskimi organizacijami, s čebelarskimi učnimi zavodi, s propagando za zaužívanje medu in še drugače.

Vsaka teh gran je imela svoj s podobami, modeli, grafikoni in statističnimi podatki opremljen oddelek. V oddelku za plemenitev čebel je bil na plošči v velikosti 3×4 m model plemenilne postaje v Mooswaldu, z vsemi njenimi pripravami. Razstavljene so bile vse tiskovine, ki jih rabijo rejci plemenskih živali, naprave za tehtanje večjega števila panjev zaporedoma in drugo. V Nemčiji se je v preteklem letu na 1552 plemeniških oplemenilo 50.000 matic.

V oddelku za zboljšanje paše sem videl lepe, naravno barvane, na steklu risane, zadaj razsvetljene posamezne medeče rastline, ob stenah pa velike slike paš v cvetju. Tu so bili tudi razstavljeni potaknjenci od ive, povezani v šope, v predalih pa semena rastlin, s katerimi zboljšujemo pašo in sicer: seme bele detelje, švedske, inkarnatne, velike medene, nemške (lucerne) in turške (esparsete) detelje, potem nokoten, grašice, seradele, ogrščice, rumene gorčice, facelije, osata, maka, boreča in resede. Ta imena, od katerih so nekatera odločno premalo označujoča, kažejo, da Nemci polagajo veliko važnost na detelje, oziroma metuljnice. Vseh prvih devet vrst spada v to rastlinsko družino. K razmotrivanju tega seznama se še ob priliki povrnem. Iz razobesjenih tabel je bilo razvidno, da so leta 1937. za izboljšanje paše posadili 900 tisoč dreves, 400 tisoč grmov in posejali 70 tisoč kg semena.

V oddelku za prevažanje v pašo sem čital, da je 1937. l. prepeljalo 10.073 čebelarjev 438.899 panjev in da se je zavoljo tega povišal medeni pridelek za 1.552.536 kg in povečal dohodek za 2.822.837 RM.

Čebelno delovanje je opazovalo 1937. leta 4350 čebelarjev. Kaj Nemci sklepajo iz teh opazovanj, kaže sledeče navodilo:

10. maja odvzemi matico,
3. junija pošlji matico na plemenišče,
20. junija napravi roje,
25. junija prepelji čebele na belo deteljo,
30. julija v resje, doma ostale čebele pa krmi od 1. do 10. avgusta. Razume se, da ta navodila ne veljajo za naše razmere in pa da se tudi Nemci ne morejo točno in dosledno po njih ravhati.

Za povrnitev škode, ki doleti čebelarje, skrbi zavarovalni oddelek čebelarske strokovne skupine. Člani plačujejo letno po

½ marke = 7 din. Odškodnine pa so lani prejeli: za škodo, povzročeno po čebelah 29.088 RM, po požaru 8.616 RM, po povodnji 7.561 RM, zaradi vlomov 11.642 RM. Te podatke je kazal 2 m visok, vrteč se, znotraj razsvetljen valj. Ob stenah pa so bila nabita navodila, kako se varujemo navedenih škod.

O organizaciji čebelarjev sem že govoril pri razstavi medu. Naj še navedem, da je v Nemčiji pod enojno državno strokovno organizacijo 25 deželnih, 100 okrožnih in 6000 krajevnih strokovnih čebelarskih organizacij, ki imajo skupaj 250.000 članov. Članstvo za čebelarje še ni obvezno, ker je pritisk mnogih drugih organizacij še preobčuten. Članom se nudijo mnoge ugodnosti. Ena izmed teh je znaten prispevek, ki ga dobi čebelar od svoje organizacije pri nakupu orodja. Zlasti podpirajo nabavo plemenilnikov in plemenilnih naprav. Čebelarskega zakona nimajo, ker imajo za vse potrebe že posebne odredbe.

Trinajst državnih in več zasebnih čebelarskih učnih zavodov je pokazalo slike, modele in tabele, ki so se nanašale na njih torišče in delo za napredek čebelarstva. Njih naloga je bila tudi prireditve vseh zgolj v poučne namene služočih oddelkov na razstavi, in to so častno rešili.

Na veliki prosojni in od zadaj razsvetljeni sliki so lepo ponazorili pot zaužitega medu in njegov učinek na človeške organe. Še očitnejše in splošno pozornost vzbujajoče je bilo mehanično delo, ki je predstavljalo moč, ki jo daje zaužiti med. Bile so lesene lutke v polovični naravni velikosti, ki so neprestano s precejšnjim ropotom opravljale kar na mestu svoja dela. Veslač je gibal svoje roke in vesla na vse pretege, telovadci so dvigali orjaške uteži, dva tekača sta kot v najhitrejšem diru brusila svoje pete itd. V tem oddelku so bile tudi podobe o pridobivanju in uporabi čebelnega strupa, ki ga uporabljajo pod imenom „Forapin“ za revmatizem. Brošurica, ki je bila na vpogled, priznava, da je čebelni strup uvedel v moderno medicino zlasti naš rojak dr. Terč iz Maribora.

Prodajalne so bile na razstavišču samo tri. Prva je prodajala med in medene izdelke, druga čebelarsko orodje, zadnja pa čebelarsko slovstvo. Tu je smel vsakdo listati po razstavljenih knjigah po mili volji. Tudi jaz sem se poslužil te ugodnosti in si nabavil nekaj del, druge pa si zapomnil za poznejše naročilo.

Na najlepšem in najočitnejšem prostoru v sredi dvorane pa je bil malemu svetišču podoben ograjen prostor, čigar stene so bile okrašene s sliko, ki je spredaj predstavljala cvetoča polja z ogrščico in deteljo, v ozadju pa tovarno za olje in lična kmetijska gospodarska poslopja. Naloga slike je bila, da predoči ugodno razmerje, ki vlada med rastlinstvom in človeškim blagostanjem in ki ga morejo ustvariti le čebele. Pred vhodom k sliki je stala na okrašenem podstavku steklena škatlica, v njej pa le ena osvetljena čebela z malo ploščico izločenega voska in drobcem peloda. Nad pokrovom škatlice je bil velik napis narodnega gesla današnjih Nemcev: „Ti nisi nič, tvoje ljudstvo je vsel!“

Iz popisa povzamemo, da je čebelarska razstava pokazala: a) vsestransko kakovost proizvodov, ki jih nudijo čebelarji občinstvu, b) s kakšnimi sredstvi pomaga nemška industrija čebelarjem, c) za koliko je čebelarstvo napredovalo v preteklem letu v splošni štiriletni tekmi za izboljšanje življenjskih pogojev in č) sredstva, s katerimi se je in se bo izboljševanje pospeševalo. Razstavni odbor z g. Kickhöfffelom, poslovodnim predsednikom državne čebelarske strokovne skupine, na čelu, je svoje delo častno izvršil. Ta razstava naj nam bo za vzorec, kakšne naj bodo take prireditve v bodoče tudi pri nas.

Praktično kuhanje voska.

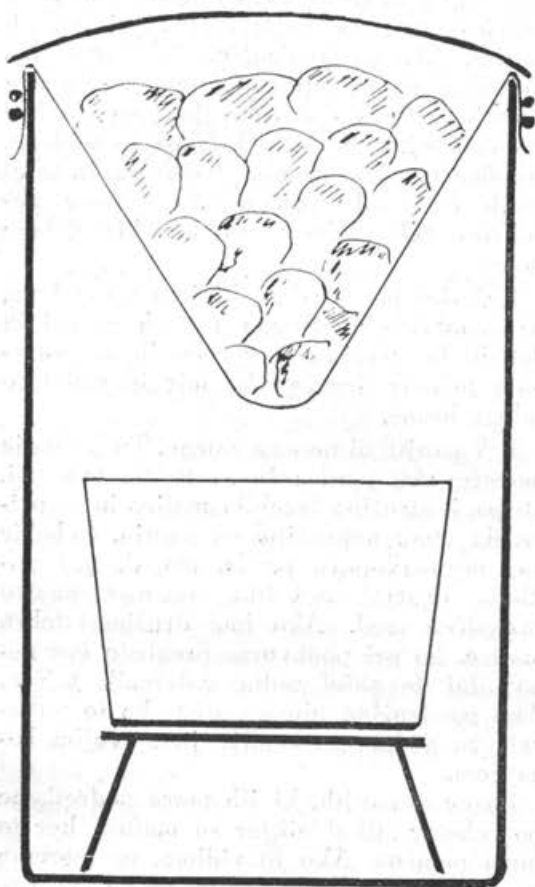
J. Mayer, Dob.

Brez dvoma sta Pavlinova in Rojinova stiskalnica za prešanje voščin najboljši in je pridelek pri obeh zelo velik, ali bolj rečeno, z obema iztisnemo iz voščin skoro ves vosek. Vendar sta omenjeni stiskalnici le za velike čebelarske obrate, ker zahtevata mnogo prostora in velike količine voščin. Zato se posebno Pavlinova dobro obnaša pri skupnem podružničnem delu. V manjših obratih se je precej dobro obnesla Jurančičeva stiskalnica. Naš list je o njej že pisal pred leti.

Vse tri stiskalnice pa pri večini naših čebelarjev ne pridejo v poštev, ker imamo le male količine voščin. Čez poletje si pomagamo s sončnim topilnikom, ki nam daje izboren in lep pridelek. Le vse premalo je še znan in uveden po kmečkih čebelarstvih! Dolgo sem iskal pomoči, kako bi tudi mali čebelarji lahko pridelali svoj vosek iz ti-

ste malenkosti voščin, ki navadno propade po naših čebelnjakih in ki jih običajno večje izdelajo.

Lani sem preizkusil nov način kuhanja voska in moram priznati, da se mi je dobro obnesel. Je zelo poceni in enostaven, iz voščin pa dobimo skoro ves vosek. Poleg tega pa odpade tisto packanje, ki smo ga vajeni pri stiskalnicah in ki ga naše žene in gospodinje tako ljubijo...

V navaden visok lonec postavimo na poseben podstavek manjšo posodo, bodisi lonec ali široko skledico. Ta podstavek, trinožnik, ima namen, da stoji notranja posoda od dna lonca odmaknjeno in da se tu nahaja voda. Notranja posoda mora biti položena (emajlirana), da se vosek pri strjevanju lahko loči od posode. Zgoraj čez lonec pregrnemo kos vrečevine (precej goste

jute) in jo z roko potisnemo nekoliko v lonec, da napravimo koničasto vrečo. Vrečevino trdno privežemo z vrstico okoli zunanjega roba lonca in priprava za kuhanje voska je gotova.

Trinožnik naj bo tako visok, da lahko vlijemo v lonec poldrugi liter vode, pa notranja posoda potem še ne plava na vodi. V vrečo denemo voščine, pokrijemo lonec z običajno pokrovko, ki jo lahko nekoliko obtežimo, da čim manj pare uhaja iz lonca.

Voda v loncu začne vreti, se spreminja v paro, ki napolni ves lonec in razgreva voščine. Vosek se začne topiti in kmalu kaplja v podstavljeno posodo. Od časa do časa premešamo voščine z leseno žlico in jih proti koncu kuhanja pritiskamo proti dnu vrečevine. Zato mora biti zgoraj prav dobro prevezana!

Pri kuhanju moramo paziti:

1. Da voda v loncu prav počasi vre in se vse voščine dobro preparirajo.
2. Da voščine večkrat premešamo in nekako stiskamo.
3. Da pokrovka lonca dobro zapira in le malo pare uhaja.
4. V loncu mora biti vedno dovolj vode, da vre. Kadar se namreč prve voščine sesedejo in se je vosek že izcedil, jih lahko zopet dodamo. Zaradi neprestanega vretja voda povre in bi se vosek v notranji posodi začel kvariti. Zato je tudi dobro, da prevežemo vrečevino nad lonec tako, da je ob strani mala odprtina, skozi katero vtaknemo lijak, da v lonec lahko dolijemo nove vode.

Kadar se nam zdi, da so voščine že dovolj suhe in dobro izlužene, postavimo lonec na kraj, kjer naj se vosek polagoma hladi in strdi. Lonec pustimo pokrit. Drugi dan odvežemo vrstico in voščene tropine lahko vzamemo iz vreče. V notranji posodi pa bo plaval lep čist kolaček voska, ki bomo z njim imeli res veselje. Vse nabrane kolačke pozneje še enkrat pretopimo in na običajen način hladimo, da dobimo velik in lep kolač.

Delo je lepo in snažno, poskusite!*

* In poročajte v S. Č., da bomo na jasnem glede tega načina kuhe. Urednik je velik Tomaž. Ur.

Sladak račun. Znanega čebelarja iz ljubljanske okolice je vprašal gospod, ki je prišel k njemu po med, če ga ima dovolj, da ga bo lahko dobil tudi pozneje. Čebelar se je nasmehnil in šegavo odvrnil: „Toliko ga je že še, da bi se vi in vaša

gospa lahko v njem kopali in bi vam segal do vratu. Pa bi v kadi še bilo dovolj prostora za kakega prav debelega strica.“

Dober računar bo prav lahko dognal, koliko medu je še bilo v čebelarjevi shrambi.

Marec.

K. Brezovčan.

Ta mesec je včasih še prav zimski; tedaj velja še to, kar je v navodilih za januar in februar. Ako pa začnajo čebele že redno izletavati po obnožino in vodo, so začele družine po večini že z zaleganjem. Panji so doslej porabili le majhen del zimске zaloge, in ako smo prisiljeni kako družino kasirati, dobimo od nje še veliko medu, ki bo pospešil razvoj tistih družin, katerim ga damo kot dodatek. Tudi čebele so še neizrabljene, sposobne za delo in ojačijo delavnost družin, katerim jih dodamo. Ako pa odlašamo z odstranitvijo slabih družin, se čebele izrabijo, zaloge medu močno skrčijo in panj postane plen ropanic. V drugi polovici meseca naj čebelar pri ugodnem vremenu izvrši prvi pregled družin. Izvrši ga naj tako, da začnjenja pri eni strani po vrsti jemati sate ven, dokler ne pride približno v sredino gnezda. Največkrat bo prišel do sata z zalego v vseh razvojnih dobah. Po njej bo ugotovil razne vrste stanja družine.

1. Našel bo sicer strnjeno čebelno zalego, vendar tu pa tam v kaki čebelni celici trotjo, kar bo spoznal po tem, da je pokrovec celice močno vzbočen. Ni še vzroka, da bi se zaradi tega vznemirjal; včasih so matice, ki spomladi tako zalegajo, zlasti mlajše, najboljše. Vzrok temu pojavu je, da matica vso zimo ni zalegala in da se v njej sedaj šele gladi sposobnost in pravilno zaleganje. Stari čebelarji so take trote smatrali za običajen pojav v tej dobi, in so jih imenovali podlešnike, ker se pojavljajo ob času cveta pomladnega podleška.

2. Našel bo strnjeno zalego, a samo trotjo. Matica je ostala neoprašena ali pa je že porabila vso zalogo semenskih nitk, kar se zgodi pri zelo starih maticah, a tudi pri nezadostno oplojenih mladih. Tu je potrebna pomoč. Kdor ima rezervno matico, ali pa slabiča z dobro matico, lahko sedaj še s pridom zamenja nerodovitno matico z dobro. V minuli pomladi sem v dveh primerih zamenjal tako matico, in družini sta bili kasneje enakovredni ostalim. Kdor pa nima rezervne matice, mora slabo matico odstraniti in pridružiti družino sosednji.

3. Našel bo samo trotjo zalego, raztrese-

toda ne na dnu celice, ampak na stenah. V takem panju vladajo že od jeseni čebele trotove. Čebele so že stare, izčrpane in se ne izplača družino popravljati, ker bi bil uspeh jako dvomljiv. Panju zapremo žrelo, satje razkopljemo in čakamo, da se čebele napijejo medu, nato jih ometemo pred čebelnjakom, da se izprašijo pri drugih panjih. Ako pa je družina že čisto slaba, jo enostavno zažveplamo, ker se ne izplača zavoljo nekoliko starih čebel vznemirjati ves čebelnjak. Satje, v kolikor je medeno, dodamo manj založenim družinam, iz založenih satov odstranimo pokrite trote, nepokrito zalego bodo pa izvlekle čebele same.

4. Našel bo družino, ki ima samo lepo, strnjeno čebelno zalego v vseh razvojnih dobah. Ta družina je v redu in ne potrebuje ničesar drugega ko mir in zadostno zalogo hrane.

5. V panjih ni nobene zalege. Tu je dvojno mogoče: Ali matica še ni začela zalegati, ali pa je družina izgubila matico in se privadila temu nepravilnemu stanju. Čebelar naj ne razkopava panja, ampak naj poklada družini nekoliko večerov močno razredčen med. Ako ima družina dobro matico, bo pri ponovnem pregledu čez nekaj dni že našel polno založenih jajčec. Ako pa družina nima matice, bo to pokazala že po prvem krmljenju s svojim beganjem.

Razen v panjih, ki jih mora podreti, ne bo čebelar stikal nikjer za matico, ker to nima pomena. Ako jo vidimo, ne moremo še presoditi, kaka je, ako je ne vidimo, tudi še ne vemo, ali je nismo prezrli, in zopet ne vemo ničesar. Kakovost matice spoznamo po njenem delu, to je po zalegi, in to nam mora zadoščati.

Ves pregled družin zgubi na vrednosti, ako si čebelar ne zapisuje sproti, kaj je opazil pri posamezni družini: stanje, zalogo medu, kakovost zalege in moč družine. Kadar čebelar kasira to ali ono družino, mora tudi zapisati, koliko je od njene zaloge dal temu ali onemu panju. Šele potem bo imel čebelar popolno sliko stanja svojih družin, in bo vedel, kje je treba zalogo hrane izpopolniti.

Za izpopolnitev zaloge so seveda najboljše jeseni shranjeni medeni sati. Z njimi ne razburjamo čebel čez mejo in jih

tudi ne dražimo k premočnemu zgodnjemu zaleganju, ki ni koristno ne družini ne čebelarju. V sili, ako ni medenih satov, je treba krmljenje izvršiti največ v dveh obrokih. Čebelam damo malo razredčen med ali pa gosto sladkorno raztopino, ki ji moramo dodati nekaj nerazredčenega medu. Pokladamo velike obroke.

Kdor si namerava nabaviti kaj plemenjakov za povečanje svojega čebelarstva, naj že sedaj poizveduje po njih. Gotovo mu ne bo v škodo, ako pritegne h kupčiji kakega izkušenega čebelarja, da ga bo spremljal po teh potih.

Začenja se doba cvetenja. Kdor hoče kdaj biti dober čebelar, naj se že sedaj zanima za vse cvetoče rastline. Spoznal bo čebelno pašo in jo znal pozneje izboljšavati z napašo in jo znal pozneje izboljševati z za-

Za dražilno pitanje in drugo je ta mesec še prezgodaj, o tem se pomenimo prihodnjič. Tudi združenje slabičev preložimo na drugi mesec.

Pregled kranjičev in košev se mora v tem mesecu izvršiti natančneje nego po prvem trebilnem izletu. Nikakor ne zadoštuje, da pregledamo panje le površno. Koše je treba dvigniti, kranjiče pa vzeti iz skladanice, jim odtrgati dno in jih obrniti.

Že ko dvignemo koš ali kranjiča, nam roke povedo, kolika je še zaloga medu. Kdor tega ne zna presoditi, naj jih stehta, ker ne moremo vzeti satja ven in ga pregledati. Pogled v obrnjeni panj nam bo pri nekaterih panjih, ko čebele nekoliko preženemo med ulice, pokazal, koliko in kakšno zalego imajo.

Žal ne vedo vsi čebelarji za pripomočke, ki jih imamo, da vidimo tudi precej globoko v panj z nepremičnim satjem. Kdor namerava obdržati kaj panjev z nepremičnim satjem, mu priporočam, da si nabavi posebno zrcalo za pregled satja, sicer pa izhaja tudi s kosom ubitega zrcala, ali malim (ne debelim) zrcalom. Panj naj nagne tako, da pada svetloba v ulice. Ko prežene čebele, naj vtakne zrcalce poševno med sate tako, da je s hrbtom naslonjeno na nasprotni sat, pa bo videl v zrcalu vsebino celic precej jasno, tako da bo ločil celo jajčeca, in seveda še jasneje zalego v vseh razvojnih dobah. Treba je seveda nekoliko vaje. Spretnost dobimo najlaže, če se nekoliko vadimo pri kakem praznem panju s satjem. Potem bo čebelar ravno tako lahko videl zalego v panju z nepremičnim satjem, kakor v AŽ panju, zlasti ob toplem vremenu, ko sme brez škode satje malo

vsaksebi potisniti, da je ulica nekoliko širša.

Kranjiče in koše, ki nimajo matice, naj čebelar pridruži sosednim na ta način, da bo panju, ki ima matico, odprl veho, osirotelemu pa odvezl dno in ga enostavno poveznil na veho. Vse reže, ki nastanejo, naj dobro zamaže z ilovico ali kravjekom.

Kotiček za radovedneže

1. Rad bi si naročil kak nemški čebelarški časopis, pa ne vem katerega in kako naj ga naročim. J. B. v L.

Jaz najbolj cenim „Schweizerische Bienen Zeitung“, ki stane letno 6'50 švic. frankov. Najenostavneje je, da ga naročite po kaki knjigarni, da ne boste imeli sitnosti z nakazovanjem naročnine. Saj ne bo zaradi tega nič dražji.

2. Jeseni sem napravil precej medice, ki mi neče pa neče pokipeti, dasi sem se ravnal po navodilu, ki je bilo objavljeno v S. Č. Kaj mislite, kaj je vzrok, da ne kipi? P. R. N. m.

Takole „na daljavo“ se taka reč ne da uganiti. Gotovo ste storili kako veliko napako, kajti če ste se res ravnali po navodilu, je medica morala kipeti. Samo dvojce je mogoče: ali so bile kipelne glive slabe, ali pa medica ni bila dovolj na toplem. Glive niso bile slabe, sicer bi bili to opazili že takrat, ko ste jih v posebni steklenici razmnoževali, da ste jih potem vlili v sod z medeno vodo. Sod imate v kleti. Tam bo bržkone prehladno, saj je za pravilno kipenje treba 18°C toplote. Prestavite sod v toplo sobo ali kuhinjo, da se bo medica ogrela. Potem bo gotovo začela vreti.

3. Za pritrjevanje satnic na zgornjo letvico satnika porabim precej voska, ki se ga mi zdi škoda. Ali bi jih smel pritrjevati s kakim drugim lepilom in s katerim? D. C. v B.

Uporablajte čisti vosek. Ni treba, da bi bil prvovrstne kakovosti. Med vosek ne kaže mešati drugih snovi, kakor so včasih priporočali, ker bi s tem pokvarili vosek, ki ga boste pozneje skuhal iz satja, oziroma satnic, pritrjenih z drugim lepilom. Ne uganjajte varčnosti pri takih zadevah. Skrbite, da boste skrbno spravili sleherni drobec voščin, pa boste s tem nadomestili vosek, ki ga porabite pri pritrjevanju satnic.

4. Koliko se običajno plačuje stojnine od posameznega panja v ajdovi paši, če last-

nik zemljišča sam da streho in prevzame čebele v varstvo. Ali so za to kaki predpisi? P. S. v K. B.

Predpisov ni nobenih, in se mora vsak čebelar sam z gospodarjem pogoditi. To naj stori še pred prevozom, da pozneje ni nobenih težav. Nekateri gospodarji so glede odškodnine zelo skromni, včasih pa nalletite na človeka, ki sam ne ve, kaj vse bi od prevaževalca zahteval. 5 dinarjev od panja se mi zdi dovolj, kar je več, je pretirano. Upoštevajte pa, da živimo sedaj v časih, ko čebelar ne pozna več čebelarja in da so stojišča postala draga tudi zaradi tega, ker jih posamezniki skušajo pridobiti zase s tem, da ponujajo gospodarju večjo odškodnino. Zato se pripeti, da boste morali včasih pošteno mazati, če boste hoteli, da se bo vse sukalo po vaši volji.

5. Jaz se že več let ukvarjam z vzrejo čistih kranjic. Ker ni v dosegljivi bližini nikake prasilne postaje, se matice oplemene kar doma. Dasi sem iztrebil že vse mešane plemenjake, ne pridem nikamor, ker ima moj sosednji čebelar v svojem čebelnjaku grde bastarde. Troti od teh kvarijo moje pleme. Prosil sem ga, naj tudi on skrbi za čistočo pásme, pa mi nalašč nagaja. Kako naj ga prisilim, da bo odstranil križanke? J. C. v Sp. G.

Vaš primer je najzgovornejši dokaz, s kakšnimi težavami se mora boriti napreden čebelar. Sosea za sedaj ne morete prisiliti, da bi bastardirane matice izmenjal. Morda pa bo to v kratkem mogoče, kajti banska uprava namerava tudi v vašem okolišu ustvariti okrožje za rejo čiste sivke. V tozadevni naredbi bo tudi določilo, da morajo vsi čebelarji izmenjati nečiste matice. Potem boste tudi vi rešeni sosedovih križank.

6. Od nekoga sem kupil škač ajdovca za pitanje, sedaj pa vidim, da je v medu le malenkost ajdovca, drugo pa jelov med. Ali blago lahko vrnem, oziroma prodajalca prisilim, da ga vzame nazaj in mi vrne kupnino? V. Z. v K.

Lahko! Če ste pri sklepanju kupčije izrecno zahtevali ajdovca, vam bi moral prodajalec poslati blago, ki odgovarja temu pojmu. Saj čistega ajdovca letos, oziroma lani sploh ni bilo. Ves je bil mešan s cvetličnim medom ali pa z mano. Če je v medu $\frac{2}{3}$ ajdovca, ga vsak čebelar lahko prodaja kot ajdovca, nikakor pa ne, če je med samo zabeljen z ajdovim vonjem, n. pr. da je v 100 kg „ajdovca“ dejansko samo 10 do 15 kg tega medu.

7. Pri nas je še precej hojčevega medu, ki ga ne moremo prodati. Ali bi ga ne mogli spečati v inozemstvo, n. pr. v Nemčijo? Kdo izvažja med? Prosim za naslov, da ga ponudimo. I. G. n. V.

Kakor so razmere sedaj, in vse kaže, da se v doglednem času ne bodo spremenile, je izvoz medu v Nemčijo nemogoč. Lahko bi ga izvažali, saj nemški uvoznikarji celo vprašujejo po našem medu, toda cena, ki jo ponujajo, je tako nizka, da za ta denar noben čebelar ne bi hotel prodati. Ravno te dni se je na seji osrednjega društva razpravljalo o izvozu medu v Nemčijo. Neki uvoznikar bi ga kupil 20.000 kg, ponuja pa zanj le nekaj nad 8 din frco. jugoslovanska meja. Stroški do meje bi znašali nad 1 din od kg. Čebelar bi dobil za med samo približno 7 din za kg. Po tej ceni ga nihče ne bi dal.

Odbor osrednjega društva pripravlja akcijo, da bi naše centralne oblasti pri sklepanju trgovinskih pogodb izposlovale našemu medu boljšo ceno, kar je mogoče s tem, da n. pr. Nemčija zniža uvozno carino za naš med in dovoli uvoz določene količine medu po tej carini. Saj so to dosegle tudi druge države, n. pr. Madžarska. Zakaj bi tega ne naše oblasti, če imajo voljo, da pomagajo našemu čebelarstvu.

8. Fr. K. v M. — Banovina razdeljuje podpore po svojem preudarku in nima društvo s tem nikakega opravka. Samo to lahko stori, da vašo prošnjo priporoči.

9. J. Ž. v B. p. R. Za izboljšanje paše vam priporočam pozne češnje, ki tudi pozneje cveto, ker ni več tolike nevarnosti za pozebo. Zelo zgodnjih češenj vam ne priporočamo. Lupina (volčji bob) se pri nas ne obnese. Najbolje uspeva v zelo pešчени in globoki zemlji, ki vsebuje zelo malo apna. Poskusite v malem, saj ne bo dosti škode, če se ne bo obnesla.

10. B. R. v S. p. S. g. — Zaradi opazovalne postaje se obrnite naravnost na vodjo opazovalnic, g. Julčeta Mayerja, šolskega upravitelja v Dobu pri Domžalah.

11. Pri nekem panju sem letos po prvem trebljenju opazil, da iznašajo čebele dele suhih čebel. Na dnu pod sati sem našel vse polno zjedenih čebel. Kako naj si to razlagam? D. P. v P. p. V.

V panj je prišla mala miška rovka in se je čez zimo mastila z mrtvimi čebelami, kadar teh ni, pa tudi z živimi. Spak napravi precej škode. Zožite (znižajte) žrelo s primernim kovinskim zapahom. Več ko 6 mm ne sme biti visoko.

OPAZOVALNE POSTAJE

Mesečni pregled za januar 1939

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže									Toplina zraka			Dni je bilo								
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- cobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih					
		1.	2	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- rabil	dkg dne	C°						vetrovnih					
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	65	45	40	—	150	—	—	+10	—	9	+1.88	2	5	—	21	6	4	—
Breg-Križe	483	—	—	—	20	20	30	—	70	—	—	+10	—	10	+2.43	3	10	3	23	7	1	2
Kranj	385	—	—	—	30	30	30	—	90	—	—	+ 9	—	12	+1.25	4	11	1	21	4	6	6
Virmaše - Škofja Loka .	361	—	—	—	25	10	40	—	75	—	—	+10	—	11	+2.43	—	14	2	22	6	3	13
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	25	20	30	—	75	—	—	+12	—	14	+2.33	8	10	2	26	—	5	5
Barje	289	—	—	—	35	75	30	—	140	—	—	+12	—	16	+1.17	7	6	1	23	8	—	1
Dob	305	—	—	—	20	20	45	—	85	—	—	+11	—	19	+1.35	5	8	2	28	2	1	4
Rova	350	—	—	—	15	25	20	—	60	—	—	+12	—	14	+2.58	5	12	2	19	4	8	8
Mekinje	415	—	—	—	50	50	40	—	140	—	—	+10	—	14	+1.63	9	15	2	19	7	5	15
Škorno-Novi klošter . .	450	—	—	—	35	55	40	—	130	—	—	+14	—	6	+3.82	6	8	—	12	19	—	8
Sp. Ložnica-Zalec . . .	252	—	—	—	20	35	10	—	65	—	—	+11	—	11	+1.45	3	8	2	19	8	4	14
Leveč-Sl. Bistrica . . .	355	—	—	—	50	50	—	—	100	—	—	+14	—	11	+2.64	4	8	—	8	15	8	18
Muta	387	—	—	—	10	40	20	—	70	—	—	+11	—	20	—0.20	5	4	3	9	13	9	16
Sv. Duh - Selnica . . .	536	—	—	—	20	40	30	—	90	—	—	+ 6	—	13	—0.46	3	1	5	9	22	—	15
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	60	110	30	—	200	—	—	+13	—	13	+0.87	7	6	1	14	10	7	17
Cezanjevci	182	—	—	—	30	80	120	—	230	—	—	+10	—	15	—1.06	7	4	1	8	13	10	10
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	20	95	15	—	130	—	—	+16	—	15	+2.40	2	6	1	17	10	4	15
Žetale-Rogatec	322	—	—	—	40	70	—	—	110	—	—	+13	—	7	+3.67	3	4	2	6	11	4	17
Donačka gora-Rogatec .	397	—	—	—	20	30	50	—	100	—	—	+15	—	12	+3.34	6	4	1	14	11	6	8
Kozje	307	—	—	—	30	25	45	—	100	—	—	+16	—	5	—	7	6	2	8	21	2	12
Leskovec-Krško	168	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakot-Brežice	156	—	—	—	—	20	45	—	65	—	—	+17	—	15	+4.11	13	6	1	10	21	—	9
Toplice-Dol	179	—	—	—	30	90	50	—	170	—	—	+14	—	13	+1.69	5	10	—	22	3	6	8
Krka	300	—	—	—	35	40	15	—	90	—	—	+15	—	10	+1.22	6	5	—	24	3	4	17
Št. Janž-Dol	347	—	—	—	25	20	30	—	75	—	—	+13	—	14	+1.22	7	8	2	22	5	4	7
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	20	60	30	—	110	—	—	+12	—	21	+0.59	5	4	3	27	2	2	2
Cerknica	575	—	—	—	25	70	55	—	150	—	—	+12	—	15	+1.75	4	11	3	20	8	3	18
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	35	55	30	—	120	—	—	+ 7	—	11	+0.77	2	7	4	13	10	8	16
Novo mesto	180	—	—	—	30	40	35	—	105	—	—	+14	—	14	+2.85	9	8	2	17	10	4	6
Šmarjeta	375	—	—	—	10	20	30	—	60	—	—	+14	—	9	+2.90	7	6	4	18	3	10	31
Valpča vas	280	—	—	—	40	50	35	—	125	—	—	+ 4	—	14	+2.09	1	2	3	15	13	3	15

Vsi panji so AŽ sestava.

Januar 1938: Prva polovica je bila zimska in mrzla, noči so bile zelo hladne. Zato je bila tudi povprečna mesečna toplina -1.40°C . Druga mesečna polovica je bila toplejša, sonce je čez poldan ogrelo ozračje in je bilo nekoliko izletnih dni.

Januar 1939: Prva tretjina je bila tudi čez dan hladna in je imela mrzle zimske noči. V drugi tretjini je nastopil preobrat, zapihal je topli jug in nam prinesel deževno vreme. Dasi se je sonce skrivalo za oblaki, je sneg kopnel kar vidoma, in proti koncu te dekade so začele čebele izletavati. Udor toplega juga je raztegnil svoj vpliv tudi čez tretjo dekado in smo imeli le proti koncu meseca hladnejše noči z zmerno toplino

pod ničlo. Srednja mesečna toplina je bila $+1.84^{\circ}\text{C}$, to je visoko nad dolgoletno januarsko normalo!

Ta toplina je tudi dala vsem postajam, razven Virmašam, obilico izletnih dni, da so se čebelice temeljito spreletele in otrebile. Ponekod je bil ta izlet že nujno potreben, ker so prezimovale na gozdnem medu in se je sem ter tje že kazal začetek griže. V nekaterih osojnih hribovskih čebelnjakih so že izletavale v začetku meseca z nabrekli zadki in obležale v snegu! V splošnem pa so panji povsod dobro prezimili.

V Tacnu in Leveču so nekateri panji imeli proti koncu meseca že za dlan zalege, v okolici Brežic so že 19. januarja prinesle prvo obnožino z vrb! Enako poročajo iz bližine Krke, kjer so ob istih dnevih prinašale prvo obnožino z leske, cvetoče na vzhodnih obronkih.

Pa še nekaj posebnosti za ta mesec: Na Dolenjskem so nekje ta mesec že pokladali sladkorno raztopino? Vsekakor zelo tvegano početje! Ali so bili panji res tako oskubljeni? Drugje na Dolenjskem so se trije A. ž. panji zadušili, ker je bilo toliko mrtvic med žrelom. Ali niso morda umrli zaradi lakote? Pazljiv čebelar skrbi, da so žrela vedno prosta in jih preko zime večkrat očisti z zakrivljeno žico. V bližini Donačke gore pa je imel čebelar pravcati roj dne 15. januarja ob prvem izletu čebel. Za pol klobuka čebel z matico se je nabralo roja na podstrešju. V jeseni je menda prepozno družil čebele, pa ni vzel pridruženim čebelam matice, tako da sta bili potem v panju dve. Ker se tuja matica in čebele niso pobogale z domačo družino, so jo ob prvi priliki popihale in napravile roj v januarju.

Pravila

zavarovalnega sklada Slov. čebelarskega društva za povračilo škode zaradi čebelnih bolezni.

Po sklepu občnega zbora dne 15. maja in širšega odbora z dne 27. novembra 1938.

1. Čebelne bolezni, za katere čebelar dobi odškodnino, so: huda in pohlevna gniloba, nose mavost in pršičavost.

2. Zavarovan je vsak društveni član.

3. Društvo plačuje v sklad za vsakega člana po din 2.— letno.

4. Pravico do odškodnine imajo člani, ki so že tri leta včlanjeni.

5. Odškodnino dobi član le za uničene čebelne družine, in sicer le za dva panja velike mere po din 100.— ali za dva kranjiča (koša) po din 50.—, in če ima knjižico „Čebelne bolezni“ ter če je ukrenil vse potrebno, da se je bolezen zatrla.

6. Posamezni člani ne more dobiti zavarovalnine dve leti zaporedoma.

7. Višina prispevka v zavarovalni sklad in višino odškodnine se more po sklepu občnega zbora spremeniti.

8. Odškodnina se izplačuje konec meseca septembra vsakega leta. Če sklad ne bi zadostoval za vse oškodovance, se razpoložljiva sredstva sorazmerno med nje porazdele.

9. Propadajočo in smrti zapisano družino je takoj javiti ustno ali pisмено pristojni podružnici.

10. Podružnično vodstvo določi in pooblasti takoj dva člana, ki najpozneje v 14. dneh po prejemu prijave, prisostvujeta uničenju in odstranjenju čebelne družine, ugotovita vso škodo in poročata o njej s posebno tiskovino podružničnemu vodstvu ter jamčita za resničnost podatkov.

11. Uničiti se sme čebelna družina pred prihodom podružničnih pooblaščenecv le v izrednih, nujnih primerih, n. pr. zaradi uradne odredbe, ali če preti velika nevarnost za okužbo sosednjih čebelnjakov.

12. Izjavo podružničnih pooblaščenecv mora vodstvo podružnice v teku 14. dni predložiti vodji zavarovalnega sklada. Za izjavo in za vlogo na vodjo sklada sta določeni posebni tiskovini.

13. Vse zavarovalne posle oskrbuje vodja zavarovalnega sklada, če je ta zadržan, pa njegov namestnik.

14. Vodjo in njegovega namestnika voli občni zbor za dobo treh let.

15. Voljen more biti vsak član društva, četudi ni njegov odbornik.

16. Vodja vrši vse posle v kraju svojega bivališča.

17. Vodja sprejema vloge in izjave podružnic skupno s prilogami, jih pregleda, vpiše v knjige in hrani.

18. Meseca septembra napravi vodja razdelitveni načrt za izplačilo odškodnine in ga predloži društvenemu odboru, ki odškodnino izplača.

19. Ugovor zopet odklonitev plačila ali višine odškodnine se mora vložiti po podružnici 14 dni po prejemu obvestila.

20. Ugovore rešuje ožji odbor na svoji prvi seji po prejemu vloge.

21. Morebitni primanjkljaj se po potrebi krije iz društvenih sredstev, a na račun zavarovalnega sklada za prihodnje leto.

22. Vodja hrani in razpošilja tiskovine ter sestavlja letna poročila in računske zaključke, ki se morajo objaviti v društvenem glasilu.

23. Vodja se lahko po potrebi na lastno željo ali na povabilo odbora udeleži odborove seje.

24. Dejanski izdatki za udeležbo pri seji se vodji povrnejo iz zavarovalnega sklada po pravilniku za člane širšega odbora.

25. Vodji se plača konec leta za njegovo poslovanje iz čistega sklada primerna nagrada, ki jo določi odbor.

26. Društveni odbor in pregledovalca društvenih računov smeta zahtevati knjige in spise zavarovalnega sklada, da jih pregledata.

27. Ako sredstva dopuščajo, lahko odbor sklene, da se ob dokazani potrebi odškod-

nina zviša, ali da se sme iz tega sklada povrniti škoda, ki so je napravile čebele domačim živalim ali ljudem.

28. Vsaka zloraba se bo kaznovala.

Izjava.

o škodi, ki je nastala zaradi čebelnih bolezni (gnilobe, nose mavosti in pršičavosti).

Podpisana izjavljava, da je čebelar g.
iz štev. v občini
ki ima svoje čebele v
ter ima panjev velike mere in panjev male mere
letos dne zaradi bolezni uničil in odstranil ob najini
navzočnosti panjev velike in panjev male mere.

Potrjujeva tudi, da ima g. knjižico
„Čebelne bolezni“ in je vse potrebno ukrenil (kaj?)
da se bolezen ne razpase.

Za resničnost te izjave jamčiva s svojim lastnoročnim podpisom in predlagava, da se zgoraj imenovanemu oškodovancu plača iz zavarovalnega sklada pripadajočo odškodnino v znesku din

Opomba:
Ime podružnice, kraj in datum. Podpis obeh pooblaščenih
pregledovalcev:

Vloga podružnice.

Vodji zavarovalnega sklada Slov. čebelarskega društva gosp.

Podpisana čebelarska podružnica v
prosi, da na podlagi priložene izjave od naše podružnice določenih pooblaščenecv

gosp. iz
in gosp. iz
v smislu pravil izplača gosp. v
ki že tri leta redno plačuje članarino, odpadajočo odškodnino v znesku din
za čebele, ki so bile uničene zaradi

Podpis podružnice in datum.

DRUŠTVENE VESTI

Zavarovalni sklad. Na seji širšega odbora dne 27. nov. 1938 je bil izbran za vodjo zavarovalnega sklada gosp. Štefancioza Anton, šol. upravitelj v Donački gori, ki daje vsa potrebna, v to stroko spadajočo pojasnila in razpošilja podružnicam tiskovine.

Dve važni anketi sta bili v Janševem domu v Ljubljani. Prvo je sklicalo osrednje društvo. Na tej se je razpravljalo o čebelarskem zakonu. Drugo anketo je sklicala banska uprava. Vodil jo je sam načelnik kmetij, odd. banske

uprave, g. inž. Podgornik, o vsem pripravih pa je poročal ban. referent za čebelarstvo g. Okorn. Navzočnih je bilo 16 čebel. strokovnjakov, ki so razpravljali o reji čiste naše čebelne pasme. Od obeh anket bo imelo naše čebelarstvo velike koristi. Kr. ban. upravi izražamo svojo zahvalo in zadovoljstvo, da je začela reševati eno naših najvažnejših vprašanj. O vsem tem bomo še podrobneje poročali.

Okrajni kmetijski odbori. Pri vsakem okrajnem glavarstvu deluje tudi kmetijski odbor, ki skrbi za napredek kmetijstva v okraju. V delokrog tega odbora spada tudi skrb za čebelarstvo. V okrajih, kjer je 5 in več čebelarskih podružnic, smejo imeti podružnice v kmetijskem odboru svojega zastopnika. Najbolje je, da zberejo podružnice za zastopnika čebelarja, ki prebiva na sedežu okrajnega glavarstva, ali v njegovi bližnji okolici, ker glavarstvo za se je kmetijskega odbora ne plačuje potnin. Na dnevnem redu letošnjega občnega zbora je volitev zastopnikov za kmetijske okrajne odbore. Podružnice posameznih okrajev naj se med seboj dogovorijo, koga želijo poslati v kmetijski odbor in naj o tem obveste in pooblaste svojega delegata, ki se bo udeležil občnega zborovanja, da bo mogoče sestaviti seznam zastopnikov. Zastopnik čebelarskih podružnic lahko pri kmetijskem okrajnem odboru kaj doseže v korist domačega čebelarstva.

Vzreja matic. Inozemski čebelarji imajo naravno vzrejo matic za najvažnejše opravilo, s katerim lahko izboljšajo svoje čebelarstvo. Naši čebelarji naj preberejo članek „Čebelarska razstava v Lipskem“, da bodo vedeli, kaj so

Nemci v tem pogledu v preteklem letu storili. Pri nas imamo pa le eno društveno čebel. plemenilno postajo, pa še to bo treba opustiti, ako se čebelarji ne bodo bolj zanimali zanjo. Sedaj je čas, da začnemo razmišljati, kako bomo letos obnovili matice. Oni, ki se odločijo, da se bodo letos poslužili plem. postaje na Kopiščih ob Kamniški Bistrici, naj to takoj po dopisnici javijo društvu. V.

Dobava potaknjencev od ive. Oziraje se na mnoga vprašanja sporočam, da se iva imenuje tudi mačkovna ali mačkovec. Vendar označujejo ponekde s tem imenom tudi druge vrste vrb, ki se zgodaj spomladi še pred razvojem svojih listov obilno oblože z mačicami. O tem se lahko vsak čas prepričate na ljubljanskem trgu. Zato ni vselej gotovo, da bomo dobili potaknjence od prave ive, ako jih naročimo od nezadosti poučenega človeka pod imenom „mačkovna“.

Nadalje obveščamo čebelarje, da društvo v letošnji pomladi sadik od ive še ne more oddajati. Pač pa lahko odda z začetku marca majhno število potaknjencev ivi podobne, zelo priporočane Smithove vrbe. Društvo bo namreč potaknjence od vrb, ki jih je v preteklem letu posadilo, porabilo za razmnožitev. V ta namen bo uporabljalo zemljišče ljubljanske čebelarske podružnice v Tomišlju pod Krimom. Zemljišče je dobilo društvo zastonj v najem. Od pričetka prihodnjega leta naprej, pa bo imelo za svoje člane redno večje število sadik raznih vrst na razpolago. V.

Med-pitanec. Na naš poziv v februarški številki Slov. Čebelarja so se zglašili nekateri čebelarji, ki imajo v zalogi med za pitanje čebel. Naslove teh čebelarjev smo objavili na ovojnem listu pri „Malih oglaših“. Čebelarji, pitajte čebele spomladi v prvi vrsti le z medom, za katerega pa mora prodajalec dati poroštvo, da je od zdravih čebel. Kdor bo naročil sladkor, mora k naročilu priložiti še potrdilo pristojne finančne kontrole, kakor se je to delalo lansko jesen.

RAZNE OBJAVE

V a b i l o
na

Občni zbor

„Čebelarske družine“, d. z. o. z., Ljubljana,
ki bo

dne 2. aprila ob 9. uri v gostilni pri „Nacetu“ v Ljubljani, Šmartinska cesta

s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev po predsedniku.
2. Tajniško poročilo.
3. Blagajniško poročilo.

4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Za primer, da občni zbor ne bi bil ob 9. uri sklepčen, bo drugi občni zbor pol ure kasneje ob vsakem številu članov (čl. 17 pravil).

Načelstvo.

Čebelarji prevaževalci!

Pred nekaj leti se je ustanovila „Čebelarska družina, zadruga z o. z. v Ljubljani“, katere namen je v prvi vrsti, da organizira

prevažanje čebel na pašo. Pred leti je za druga sklicala shod prevaževalcev, na katerem so govrniki nasvetovali, da naj bi zadruga za svoje člane, glede na pašne razmere na določenih pasiščih, v sporazumu z občino in interesiranimi čebelarji pridobila pasišča, ki bi jih njeni člani stalno uporabljali. Žal pa ni tedaj našla med zborovalci potrebnega razumevanja.

Znano je, kako je potem banska uprava zaradi neprestanih borb med domačimi čebelarji in prevaževalci poskušala urediti to perečo zadevo. Žal, da vsako leto se spreminjajoče naredbe niso rodile povoljnega uspeha. Šele, ko so pri banski upravi prišli na misel, da je treba sporazumno z domačimi čebelarji določiti stalna pasišča z določenim številom panjev, ki jih sme prevaževalec tja postaviti, se je stvar obrnila na boljše. Lahko rečemo, da je bila ta misel prav posrečena. Kakor se čuje, odobravajo ta način ureditve tudi domači čebelarji. Če so se v prvem letu pojavili mali nedostatki, ni to prav nič čudnega, ker je vsak začetek težak.

Čebelarska družina pa zaradi te ureditve ni postala nepotrebna, kajti koliko

večje ugodnosti lahko doseže organizacija, ki jih posameznik ne more. Njeno delovanje bo usmerjeno v prvi vrsti v to, da si bo zagotovila primerna pasišča ter postavljala na njih čebelnjake, da bo sprejemala v pašo panje, ki jih bodo pošiljali njeni člani, da bo nastavljala za čas paše čuvaje, ki bodo čebele nadzorovali, in da bo skrbela za pravočasni odvoz čebel s paše. Razen tega pa bo seveda posredovala pri oblastih za zaščito pravic in za dosego raznih ugodnosti svojih članov. Ne bo se pa pri pridobivanju pasišč omejila le na ajdovo pašo, ampak bo na enak način skušala izkoristiti tudi pašo v gozdih, ker se je ravno lani pokazalo, kako neizmerno bogastvo tiči v gozdu. Žal pa se to bogastvo le v majhni meri izkorišča. Da bo pa mogla svojo nalogo uspešno vršiti, je potrebno, da pristopijo k zadruzi v čim večjem številu oni čebelarji, ki prevažajo, ali ki nameravajo prevažati.

Delež in pristopnina, ki se plača samo enkrat, znaša 30.— din. Denar naj se nakáže po položnici, ki se dobi na vsaki pošti na gornji naslov. Številka čekovnega računa: 17.288.

NAŠE PODRUŽNICE

Podružnica za Maribor in okolico je imela dne 15. januarja redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo 54 članov.

Osrednje društvo je bilo zastopano po g. prof. Jos. Verbiču, nadalje so bili navzočni delegati podružnic Ptuj, Slov. Bistrica, Jarenina in Čeb. družine iz Ljubljane.

Izvoljen je bil sledeči odbor:

Za predsednika: Luknar Franjo, učitelj v Tezmem.

Za podpredsednika: Oto Črepinko, trgovec v Mariboru.

Za tajnika: Živko Josip, privatni uradnik v Mariboru.

Za blagajnika: Živko Alojz, posestnik v Mariboru.

Za odbornike:

Kirer Franc, velečebelar, Sv. Peter pri Mariboru;

Pušauer Štefan, sod. oficijal v Mariboru;

Gradišnik Štefan, livar v Mariboru;

Rozman Herman, kamnosek v Pobrežju pri Mariboru;

Repnik Rudolf, strugar v Radvanju pri Mariboru;

Onič Slavko, železničar v Studencih;

Dšura Ivan, učitelj v Radvanjih.

Pregledovalci računov:

Kosi Ivan, trg. sotr. v Mariboru;

Potrč Ivan, priv. urad. v Mariboru.

Delegati:

Črepinko Oto, Luknar Franjo in Kirer Franc.

Podružnica šteje 71 članov.

Lani je imela podružnica 15 sej, 1 jubilejno veselico, 1 svečano jubilejno sejo, 1 razstavo živih čebel, 1 razstavo čebelarskih pridelkov, 1 izlet v inozemstvo, 1 izlet v Št. Jurij v Slov. goricah, 3 strokovna predavanja in 1 redni letni občni zbor.

Podružnica je prejela 168 dopisov, a odpravila je skupno s tiskanicami ter letaki 1211 dopisov.

Lani je pridobila podružnica pod novim vodstvom 36 novih članov.

Odbor je na svoji 1. redni odborovi seji sestavil sledeči načrt prireditve:

I. 16. aprila, v primeru slabega vremena 23. aprila ob 14. uri predavanje o prvem pomladanskem pregledu pri čebelnjaku g. Slavko Oniča v Studencih pri Mariboru, Pekrska cesta 78; predava g. Dšura Ivo.

II. 29. maja, ob slabem vremenu 4. junija, ob 14. uri predavanje o vzreji matič pri g. Francu Kirerju, Sv. Peter pri Mariboru; predava g. Franc Kirer.

IV. 23. julija, za primer slabega vremena 29. junija, predavanje o rojenju, pri g. Otonu Črepinku v Razvanju pri Mariboru, posestvo Kuhn-Tausch, ob 14. uri. Predavatelj g. Oton Črepinko.

VI. 23. julija, za primer slabega vremena 30. julija, predavanje o točenju medu, pri g. Alojziju in Josipu Živko v Limbušu pri Mariboru, na posestvu g. Pajtlerja, ob 14. uri. Predavatelj g. Alojz Živko.

V. 20. avgusta, za primer slabega vremena 27. avgusta, izlet k podružnici Ptuj z lastnim avtokarom z odhodom točno ob 8. uri zjutraj. Udeležniki izleta se morajo prijaviti do 15. avgusta pri društvenem tajništvu, Maribor, Zrinjskega trg 6.

VI. 24. septembra, v primeru slabega vremena 1. oktobra, predavanje o zazimovanju čebel pri g. Dšuri in Repniku, Radvanje pri Mariboru. Predavatelj g. Dšura. Predavanje se začne ob 14. uri.

VII. 8. oktobra, v primeru slabega vremena 15. oktobra ob 14. uri, predavanje o pitanju čebel pri čebelnjaku g. A. in J. Živka na Pobrežju pri Mariboru, Miklošičeva ulica 1. Predavatelj g. Alojz Živko.

Odbor podružnice si pridržuje pravico spremembe gornjega reda.

Opozarjamo že sedaj, da priredimo dne 2. julija, v primeru slabega vremena pa 9. julija **veliko vrtno veselico** ter bomo pravočasno obvestili čebelarje ter prijatelje čebelarstva o kraju in sporedu.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 7. marca ob 8. uri zvečer v običajnem lokalu. Člani in njihovi prijatelji so na odborovih sejah vedno dobrodošli gosti. — Tajnik.

Podružnica v Pirešici je imela občni zbor dne 22. januarja. Predsednik je podal poročilo o delovanju v preteklem letu. Isto tako je podal tajniško in blagajniško poročilo. Blagajna izkazuje dohodkov 602 din, izdatkov 468⁵⁰ din, preostanka pa 133⁵⁰ din. — Udeležba na občnem zboru ni bila preveč častna. Število navzočnih je komaj odgovarjalo predpisani sklepčnosti občnega zbora. — Izvoljen je bil stari odbor. Kje neki tiči vzrok temu „navalu“ na občni zbor? Morebiti so se nekateri člani prevzeli, ker je bilo lani „preveč“ medu in tako ne potrebujejo več nadaljnjih čebelarških nauk. Pametni čebelarji ne marajo v svojem čebelarstvu slabičev. Ako pa se le pojavi kak tak nebodigatreba, ga takoj pridružimo močnejši družini, ali, kakor pravim učeno: družinico kasiramo. Tudi naše osrednje društvo v Ljubljani ne mara slabičev med svojimi podružnicami. Zato, dragi člani, mislite na nevarnost, da nam naša stiskalnica za satnice in barva za označevanje matic ne rečeta „Z Bogom!“...

„**Podružnica Brežice okolica**“ je imela občni zbor dne 2. februarja. Udeležba ni bila taka kakor smo želeli. — Zopet je ostal stari odbor s predsednikom Grubičem Martinom, ki vodi že sedmo leto odbor v popolno zadovoljnost članstva. Z veseljem je predsednik ugotovil vedno večjo delavnost podružnice, ki pri njej z vso vnemo in veseljem deluje tajnik g. Vinko Grabnar ml. Mnogo se je trudil za nabavo kotla za kuho satja, stiskalnice, čistilnika za vosek in vse potrebne priprave za kuhanje voska. Uspelo mu je kupiti s pomočjo podpor od strani oblasti velik čistilnik, stojalo za odkrivanje satja in drugo manjše orodje k temu. Mnogo poti je napravil zaradi nabave stiskalnice za satnice. Iz vsega tega je razvidno nesebično delo onih, ki jim je dobrobit podružnice pri srcu, da članom dokažejo, da se le po organizaciji doseže ono, kar si vsak čebelar sam sploh zamisliti ne more. — Naša podružnica nudi danes članom vse kar želijo, samo

treba je zanimanja in dobre volje, pa imajo vse na razpolago.

Podružnica izposojuje članom kotel za kuho satja, Virijentovo stiskalnico, vreče in čistilnik za vosek proti odškodnini 10 din za 24 ur. Vsak član je za orodje odgovoren. — Izposojuje tudi čistilnik za med in stojala za odkrivanje satja i. dr. Orodje hrani tajnik in ga lahko pri njemu dobi vsak član. — Čebelarji! snaga pri orodju je prva, zato je podružnični odbor v tem pogledu strog. Zaveda se pač težkoč, ki jih je imel z nabavo. Podružnica kupuje od svojih članov satje za kuho in vosek po najvišji dnevni ceni.

Podružnica ima specialista za izdelovanje satnic, t. j. gospoda Ivana Žokala, ki brezhibno izdelava satnice proti odškodnini 7 din od kilograma voska. — Vosek za satnice prevzema tajnik Vinko Grabnar ml., kolodvor pri Brežicah do 10. aprila vsakega leta in ga potem odda g. I. Žokalu. Vso strokovno izobrazbo za izdelovanje satnic je dobil g. Iv. Žokel v inozemstvu, zato naj bodo vsi člani radi prvovrstne izdelave satnic brez skrbi. — Tudi stroji in orodja so brezhibni, saj so vsi kupljeni v naši „Čebelarni v Ljubljani“, ki glede kvalitete blaga prednjači pred vsemi prodajalnici čebelarških potrebščin v Jugoslaviji.

Dragi člani! Odbor je storil vse, da je prekrbel orodje. Glavno njegovo delo odslej pa bo strokovna izobrazba, predavanja, tečaji. Prepričani smo, da nam bo osrednji odbor pomagal in nam dal na razpolago predavatelje. — Toliko za tiste, ki se zbora niso mogli (?) udeležiti. — Kdaj bodo predavanja, bo tajnik sproti obveščal.

Podružnica Barje. Vsem članom sporočamo, da bomo kuhali vosek v prvi polovici marca. Kdor namerava dati voščine v kuho, naj jih odda do dne 8. marca. Voščine sprejema do tega dne tajnik na Izanski cesti 87 in predsednik v Crni vasi št. 273.

Vsak naj na vrečo priveže svoje ime.

Podružnica Krtina. Letos stopamo v 20 letno podružnično delovanje!

Agilni odbor je na svoji seji 2. februarja t. l. sklenil v smislu sklepa lanskega občnega zbora:

1. Letos bo izjemoma občni zbor na nedeljo dne 26. marca popoldne v šoli Dob. Ker je zvezan z zgoraj omenjeno proslavo, upa odbor, da

bodo prišli vsi čebelarji naše podružnice. Blagajnik bo obenem pobiral letošnjo članarino.

2. V zvezi s proslavo bo zanimivo strokovno predavanje, za katero smo naprosili banskega čeb. referenta g. Okorna, ki se je vabilu rad odzval.

3. Povabita se čebelarski podružnici Kamnik in Domžale, da s svojimi člani prisostvujeta pri predavanju.

4. Dopoldne ob 10. uri se bo brala v farni cerkvi v Dobu služba božja za vse preminule čebelarje podružničnega področja.

5. Posebno se vabijo vsi oni čebelarji, ki so pred 20. leti kumovali pri ustanovitvi. Opozorite vse te znance, da bodo gotovo prišli!

6. Glavno skrb pa bo odbor posvetil nalogi, da postavi še letošnjo pomlad primeren čebelnjak v ajdovem pasišču na Mengškem polju. Zato vsi člani na plan in na delo!

Na snidenje v Dobu 26. marca! — J. Mayer.

Kranj. Na pobudo Zveze gorenjskih čebelarskih podružnic Antona Janše je imela kranjska podružnica v nedeljo dne 5. februarja v hotelu Stara pošta zelo poučno predavanje, katerega se je udeležilo 62 čebelarjev, med njimi tudi nekaj članov iz sosednjih podružnic Naklo in Križe.

Predaval je čebelarski referent kr. banske uprave, g. Jože Okorn. G. predavatelj se je zelo potrudil ter orisal v nad eno uro trajajočem in zanimanju vzbujajočem predavanju izčrpen pregled o vzreji matic, kaj se dela pri nas in koliko se stori in žrtvuje za to drugod. Pravilno čebelarjenje je za naše narodno gospodarstvo zelo velikega pomena. Kažipot so nam tuji čebelarski strokovni listi, ki skoraj redno prinašajo sestavke o naši čebeli sivki, o njenih lastnostih in vrlinah.

Cistost pasme naše kranjice je za naše čebelarstvo življenjska potreba. Z vzrejo matic iz dobrih plemenjakov in z njih oprahitvijo po trojih vsestransko preizkušenih družin na plemenitih postajah, se bo to dalo doseči. Zato je predvsem potrebno določiti točne smernice za vzrejo matic. Kr. banska uprava ima že iz-

delan načrt, kako se bo to vršilo. Določena so rejska okrožja v Mojstrani, Boh. Bistrici in Selcih, poleg že obstoječih pa še nekoliko plemenitih postajah.

G. predavatelj je predaval tudi o rojenju, preprečevanju rojenja na razne načine, o narejenih rojih, o dodajanju oprahenih matic, o vzreji matic, od kdaj in zakaj jih gojimo in moramo gojiti, o prahenju matic doma in drugod ter o tem, kako na najenostavnejši način naselimo prahilnike.

S posebnim poudarkom je g. predavatelj naglasil, da je praktično čebelarstvo le tedaj uspešno, ako čebelar vzreja in goji matice. Gojitev matic je visoka pesem čebelarstva.

Načelo naprednega čebelarstva mora biti, da imamo dobre panje in da ne gledamo na število čebelarjev in panjev, temveč na kakovost čebel — močne družine z najboljšimi lastnostmi.

S tem predavanjem smo bili vsi čebelarji zelo zadovoljni in iskreno želimo, da bi nas g. predavatelj še kdaj obiskal.

Podružnica Tacen je zborovala dne 26. decembra l. l. Položila je račun svojega delovanja. Izvoljen je bil stari odbor.

Priporočamo čebelarjem, da se za pomladno pitanje preskrbe z medom, ki je za razvoj čebelnih družin neprecenljive vrednosti. Pojasnila, kje se dobi zanesljiv in čist pitanec, dobite pri predsedniku Medvedu.

Podružnica bo letos praznovala 20letnico obstoja. Odbor je sklenil, da priredi predavanje v mesecu aprilu. Dan bomo članom pravočasno naznanili. V mesecu maju ali juniju napravimo izlet na plemenilno postajo v Kamniško Bistrico.

28. junija bo tombola z veselico. Dobitki bodo lepi, moško kolo, več medenih dobitev, tudi A. ž. panja in kranjica ne bo manjkalo. Dobitek od prireditve je namenjen za izboljšanje naše čebele.

Odbor vabi vse člane, da se udeleže sestanka dne 5. marca ob 10. uri pri g. predsedniku, da se pomenimo, da bo letošnji delovni načrt vreden jubilejnega leta.

K N J I Ž E V N O S T

Iz bolgarskega čebelarstva.

Čebelarstvo in čebelne bolezni (Пчеловъдство и болести по пчелитѣ) je naslov knjigi, ki je izšla v Sofiji in ki jo je napisal dr. med. vet. A. Toškov. Tako se je tudi čebelarska literatura bratov Bolgarov pomnožila z delom, ki bo odlično pomagalo dvigati umno bolgarsko čebelarstvo.

Do osvobojenja, pred šestdesetimi leti, pravi v predgovoru prof. dr. S. Angelov, je bilo bolgarsko čebelarstvo popolnoma primitivno. Od takrat je zelo napredovalo, toda večinoma po privatni iniciativi, kajti država obravnava čebelarstvo še preveč mačehinski. In vendar predstavlja 427.500 panjev, kolikor so jih našli v najnovejšem času, narodno premoženje okoli 300

milijonov levov. S čebelarstvom se bavi nad 70 tisoč ljudi. Dr. Toškov kot izkušen čebelar pozna temeljito čebelno življenje in je poleg tega izkoristil obširno inozemsko čebelarsko literaturo, največ nemško, od Alfonsusa do Zandera.

Ko govori avtor o raznih čebelnih pasmah, mi pač ne ugaja, da je najmanj povedal o kranjski čebeli, več o italijanski in kavkaški, ko je vendar slava kranjske čebele šla že po vsem svetu in se kranjica bori uspešno z vsemi drugimi, kakor smo nedavno posneli po American Bee Journalu; tudi pri Nemcih ima poleg lastne črne pasme edino kranjica svoje častno mesto.

Knjiga je razdeljena na tri dele. Prvi obsega biologijo in čebelje društvo ter govori na 60 straneh o anatomiji in fiziolo-

giji čebele, o delitvi dela v čebelni družini in o njenem življenju skozi vse leto, o rojenju in o nenormalnih pojavih v panju.

Drugi del knjige, ki mu je naslov: čebelarstvo, je po obsegu najmanjši. Na 30 straneh je obdelal avtor vse gradivo in pokazal, da je večak v čebelarstvu. Morda je šibka stran tega dela v tem, da ima najmanj slik; slika pač mnogokrat pove več kakor najzgovornejša beseda. V njegovi kratki zgodovini čebelarstva zelo pogrešam ime našega Janše, ne morda izakega slovenskega samoljubja, ampak če avtor že omenja Hubera, Širaha, Džirzona (sic!) in druge nekatere, bi pač bil moral omeniti Janšo, ki je takrat užival velik sloves in mu zvezda še danes ni otemnela. — Zanimiva je statistika o primitivnem čebelarstvu. Tako jih čebelarji v Jugoslaviji še 64%, — v Sloveniji jih seveda ni toliko, pa še izmed tistih, ki čebelarijo v kranjičih, mnogi niso primitivni, ampak napredni čebelarji — v Bolgariji 46,5%, v Rusiji 45%, v Nemčiji 26%, na Madžarskem 22%, v Švici — 47%. Ko govori o čebelarskem orodju, pravi, da je prvo točilo napravil „italianec“ Hruška. Kakor je torej Slovana Hruško pretvoril iz Moravana v Italijana, je naredil tudi Dzierzona (p. 126) za nemškega učenega čebelarja, čeprav je bil Poljak.

Posamezna poglavja v tem delu govore o tem, kje naj čebelarimo, kako postavimo čebele, nadalje o čebelarskem orodju, o delu pri čebelah, o naravnih in narejenih rojih, o vzreji matic, o ropanju, o dodajanju matic, o trotovcih, o pridobivanju voska in o zazimovanju.

Zelo obširen je tretji del (30 strani). Razumljivo, saj je avtor živinozdravnik. Pa je tudi potrebno, da se čebelarji temeljito pouče o čebelnih boleznih, da se jim potem laže izognejo, oz. da jih laže zatirajo, če jih že dobe. Pravilno je avtorjevo stališče, da je pri hudi gnilobi edini lek — ogenj.

Knjigo krasi 82 zelo dobrih slik, pretežno iz biologije (50); povzete so večinoma iz nemških znanstvenih del (Zander, Borchert, Leuenberger). Le škoda, da v ostalem delu ni več slik.

Prof. S. Raič.

Prof. dr. Ferdo Kern: Izvještaj o radu apidološkega oddeljenja zavoda za primijenju zoologiju savske banovine u Zagrebu za g. 1935—37. Ta zavod deluje od l. 1922. dalje, oddelek za čebelarstvo pa šele od l. 1934. dalje. Naloga oddelka je, da služi kr. banski upravi kot znanstvenostrokovna ustanova z nasveti v čebelarskih znanstvenih in praktičnih vprašanjih, ravno tako pa tudi praktičnim čebelarjem, zlasti v zadevah, za katere se čebelarske organizacije ne zanimajo, in tam, kjer organizacij ni. Zavod razpolaga s svojim laboratorijem, ki je za sedaj še skromen, ima pa tudi svoj poskusni čebelnjak.

Domača čebelarska organizacija v začetku ni kazala prav posebne simpatije do vodstva oddelka, toda vse kaže, da se je razmerje korenito izpremenilo, kajti prizadevanja dr. Kerna so začeli vsi čebelski predavatelji vneto podpirati.

Čebelarski oddelek je doslej organiziral že nad 50 tečajev za začetnike. Uvedel je obširno akcijo proti žveplanju čebel, propagira izboljšane koše (s premičnim mediščem), pomaga pri zatiranju kužnih bolezni čebel, propagira enotno organizirano čebelarstvo po banovinskih kmetijskih zavodih in prevažanje v pašo. Lotil se je sestave katastra o pašah in skuša uvesti enotno mero satnikov (25 × 40 cm).

Oddelek pa ima v načrtu tudi proučevanje čebelarskih razmer v banovini, skrb za rejo in vzrejo domače sive čebele (kranjice), požlahtnjenje pasme in plemenilne postaje.

Hrvatskim čebelarjem čestitamo, da imajo ta oddelek, ki bo — spopolnjen — storil lahko mnogo koristnega za hrvatsko čebelarstvo, veselimo se pa tudi dosedanjih uspehov g. prof. dr. Kerna, ki bo, kakor ga poznamo že po njegovem delovanju na ljubljanskem veter. bakteriološkem zavodu, brez dvoma storil vse, da dvigne oddelek in ga še bolj usposobi za delovanje v korist čebelarstva.

Ur.

Listnica uredništva.

Zaradi pomanjkanja prostora je mnogo gradiva moralo izostati. Potrpite!

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljaljati na „Slovensko čebelarsko društvo“ v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potreščine je pošiljati na „Društveno čebelarno“ v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/L. Telefon 38-38.

Izdajatelj za Slovensko čebelarsko društvo in urednik: Avgust Bukovec.
Tisk J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Navodila II.

za vodstvo tajniških in blagajniških poslov podružnic Slovenskega čebelarskega društva.

Ustanovni občni zbor novih podružnic.

Prvi občni zbor vsake nove čebelarске podružnice po oblastnem odobrenju pravil, imenujemo ustanovni občni zbor. Vsi sestanki čebelarjev in seje pripravljalnega odbora so le priprave za ustanovni občni zbor.

Kdaj naj bo ta zbor, določi pripravljalni odbor, ki naj pri tem upošteva krajevne razmere in potrebe ter morebitni prihod predavatelja. Ta občni zbor se mora objaviti v „Slov. čebelarju“, zaradi boljše udeležbe pa naj pripravljalni odbor povabi s posebnim povabilom še vsakega čebelarja v okolišju podružnice posebej. Vabilo z navedbo dnevnega reda naj podpišeta predsednik pripravljalnega odbora in tajnik.

Ustanovni občni zbor se mora naznaniti okrajnemu načelnstvu vsaj tri dni prej. Prijavo je kolkovati s kolkom za 10—din. Dan zborovanja je naznaniti tudi tajništvu osrednjega društva.

Dnevni red ustanovnega občnega zbora je običajno sledeči:

Otvoritev zborovanja po predsedniku.

Poročilo predsednika pripravljalnega odbora.

Tajnikovo poročilo.

Blagajnikovo poročilo.

Predavanje o (če je dogovorjeno).

Volitev odbora.

Smernice za bodoče delo odbora.

Predlogi.

Zbiranje članov in članarine.

Slučajnosti.

Predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzočne, ugotovi, da je bil občni zbor pravilno sklican in prijavljen okrajnemu glavarstvu in da je sklepčen. Nato prebere oblastno dovoljenje za ustanovitev podružnice. Če je potrebno, poda še kratko poročilo.

Tajnik poroča o delu, ki ga je pripravljalni odbor izvršil do občnega zbora in prečita glavne točke društvenih pravil.

Blagajnik poroča o dohodkih in stroških, če jih je pripravljalni odbor kaj imel.

Volitve. Na ustanovnem občnem zboru se za dobo enega leta izvoli odbor, in sicer predsednika in 5 odbornikov. Izvoliti je tudi dva namestnika, dva preglednika računov, če se bliža občni zbor osrednjega društva, tudi še delegata za zbor. Voli se z vzklikom ali po listkih.

Smernice za bodoče odborovo delovanje, oziroma za napredek domačega čebelarstva in za koristi članov, se ravnaajo po krajevnih razmerah in potrebah. Zato nam teh smernic v podrobnosti ni mogoče podati, vobče pa so navedene v prvem delu teh navodil in v društvenih pravilih. Za določitev smernic je potreben razgovor med domačimi čebelarji na občnem zboru, na predavanjih in sestankih.

Zbiranje članov in članarine se najbolje izvede na občnem zboru. To je potrebno tudi zato, da more tajnik čimprej poslati osrednjemu društvu popoln seznam članov. Vsak član plača letno članarino 35—din. Podružnica si obdrži od vsakega člana po 5—din, ostalih 30—din pošlje glavnemu društvu. Za letno članarino dobi član mesečno društveno glasilo „Slov. čebelar“ in je zavarovan za delno kritje škode, povzročene po čebelnih boleznih.

Delo po ustanovnem občnem zboru.

Novoizvoljeni podružnični odbor se sestane takoj po ustanovnem občnem zboru k seji. Iz svoje srede si izvoli tajnika, blagajnika in njih namestnike. Na tej seji razpravlja o nalogah, ki jih je prejel od zborovalcev, ter določi dan mesečnih sej. Priporoča se, da imajo podružnični odbori sejo vsaj enkrat na mesec. Po prvi seji mora tajnik odposlati sledeče dopise:

1. Novoizvoljeni podružnični odbor mora takoj javiti okrajnemu načelstvu.
2. Okrajnemu načelstvu je tudi javiti, kdaj bodo redne mesečne seje odbora. To je potrebno zato, da ni treba javiti vsake seje posebej in za vsako prijavo plačevati kolka.
- Vse vloge na oblasti je treba kolkovati z državnim kolkom za 10.— din. Vloge, ki so namenjene samo banovini, pa je kolkovati z banovinskim kolkom za 10.— din.
3. Osrednjemu društvu je treba poslati poročilo o občnem zboru in imena novega odbora vsaj v 14. dneh.
4. Uredništvu „Slov. čebelarja“ je poslati posebno poročilo o poteku občnega zbora zaradi objave v listu.
5. Osrednjemu društvu je poslati imena vseh članov, ki so pristopili k podružnici. Pri vsakem imenu je točno označiti, ali je član „nov“, to je, če prej sploh še ni bil včlanjen, ali je član „star“, to je, če je bil že prej včlanjen pri društvu ali kaki drugi podružnici.
6. Poročilo o ustanovitvi podružnice je poslati na tiskovini, ki jo glavno društvo pošlje novi podružnici.
7. Poslati je poročilo o predavanju po dopisnici, ki jo glavno društvo pošlje podružnici. To seveda le v primeru, če je na ustanovnem občnem zboru predavanje v resnici bilo.
8. Na bližnjo pošto je javiti, komu naj se dostavljajo na podružnico naslovljena pisma.

Delo članov odbora.

Predsednik. Njegovi posli so označeni že v društvenih pravilih. Kar opravlja predsednik osrednjega odbora, opravlja tudi predsednik podružnice v podružničnem delokrogu.

Tajnik. Tudi delo tajnika je določeno v društvenih pravilih. K določilom v pravilih pa podajam še podrobna navodila za izvrševanje tajniških poslov. Za tajnika je treba izvoliti osebo, ki je temu delu že vajena, oziroma, ki ima veselje za vodstvo tajniških poslov. Dela, ki jih mora v glavnem izvrševati so sledeča:

1. Voditi mora **opravilni zapisnik**. Ta ima sledečo notranjo razdelitev:

Štev.	Datum	Kdo pošilja dopis	Vsebina dopisa	Kje se dopis nahaja Kam je bil odposlan

Za opravilni zapisnik zadostujejo sešite pole pisarniškega papirja ali močnejši zvezek. Priporočamo pa, da si podružnica nabavi v ta namen vezano knjigo, ker je bolj trpežna in velike važnosti. Iz nje je pozneje razviden ves razvoj podružnice, mnogokrat je iz nje mogoče posneti podatke za sestavo statistike in raznih poročil.

Vsak dopis, ki ga podružnica prejme ali odpošlje, je vpisati v opravilni zapisnik. Vsak dopis dobi zato zaporedno številko opravljenega zapisnika.

Vloga, ki jo podružnica pošlje na kako oblast, naj ima zgoraj na prvi strani sledeče besedilo: (Primer za bansko upravo.)

Podružnica Slov. čebelarske društva v

Štev. V dne 195.....

Predmet:

Kr. banski upravi, odd. (za kmetijstvo je odd. III.)

v

Ljubljani.

Za besedo „Predmet“ napišemo kratko vsebino vloge, n. pr.: Prošnja za podporo. Poročilo o čebelnih boleznih itd.